

(1330-1431)

گفتاری است عرفانی به نظم و نثر در وجود با عنوان های «اصل»، «اصل». این جز رساله «وجود» اوست. در ۲۱ (برخی نسخه ۲۹) «اصل»: ۱. ملاحظه حقیقت وجود لا بشرط، ۲. عقل اول یعنی لوح اوسط موجودات است؛ ۳. اعیان ثابت که صور اسماء الهیه اند؛ ... ۲۰. تجلیات ذاتیه؛ ۲۱. اصل وجود حلال مطلق است و معرفت کنه او حرام مطلق؛ ... ۲۹. وجود جلال مطلق است و معرفت کنه او حرام.

آغاز: بسمله. نزد اصحاب صوفیه و ارباب الهیه وجود من حیث هو هوای لا بشرط شیئی، اعم است از کلی و جزوی و خاص و عام، مطلق و مقید ذهنی و خارجی ... بیت: مطلق از اطلاق و لا اطلاق هم.

انجام: این فراغت مدام می بینم xx گرچه جز لحظه ای نمی یابد چاپ: در مجموعه رساله های او، ص ۲۶۲-۲۶۴ [فهرستواره منزوی ۹۵/۷]

دولت آبادی، جلد: میشن سیاه ضربی، ۲۴۱ گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۳/۸×۱۶/۶ [ف: ۱-۲۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۸۰/۱

آغاز: المستقیم یمر بمركز الدایرة و ینتهی فی الجانین الی الخط المحيط بها؛ انجام: و ذلك ما اردنا ان نبین. تمت المقالة التاسعة و هی ثمانية و ثلاثون شكلا

خط: نسخ، بی کا، تا: محرم ۱۰۷۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای اختصارات نام های اشکال؛ جلد: چرم قهوه ای ساده، ۱۳۴ گ (۱-۱۳۴ پ)، ۱۹-۲۵ سطر، اندازه: ۲۲/۸×۳۱/۶ سم [ف: ۴۳-۱۱۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۰۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۲۵۶ گ، ۱۸ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۳×۲۶ سم [ف: ۲-۱۱۰]

● اصول / اصول فقه / عربی

al-uṣūl

شمس الأئمة سرخسی، محمد بن احمد، -۴۸۳ قمری šams-ol-a'emme saraxsī, mohammad ebn-e ahmad (-1091)

کتابی است مشتمل بر مباحث اصول فقه که سرخسی آن را مانند کتاب دیگرش «مبسوط» در فقه حنفی نگاشته و املای آن را در زندان اوزجند در روز شنبه سلخ شوال ۴۷۹ق آغاز نموده است. وی آن را به ترتیب ابواب، و هر بابی در چند «فصل» مرتب نموده است. او اشکالات مربوط به هر فصلی را با «فان قیل» مطرح نموده و با «قلنا» پاسخ می گوید.

چاپ: قاهره، مطبعة دار الكتاب العربی، الجزء الثانی، نشره ابوالوفاء افغانی، ۱۹۵۴م [بروکلمان (۳۷۳) ۴۶۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۴۲ عکسی

آغاز: قال الشيخ ... شمس الأئمة ابوبکر محمد بن ابی سهل السرخسی املای یوم السبت سلخ شوال سنة تسع و سبعین و اربعمائه فی زاویة من حصار اوزجند: الحمد لله الحمید المجید المبدئ المعید؛ انجام: و نجعل حکمه حکمکم من اسلم بنفسه ثم ارتد بعد ذلك فهذا تمام البیان ... و الله اعلم بالصواب.

نسخه اصل: نور عثمانیه، استانبول، ش ۱۲۹۳؛ خط: تعلیق، کا: محمد بن یوسف محمد الحولقی یا الجولقی، تا: ۶۳۲ق؛ مصحح؛ ۳۰۶ گ، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۲-۲۲۸]

● اصول = وجودیه / عرفان و تصوف / فارسی

osūl = vojūdīye

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبد الله، ۹۷۳-۸۳۴ قمری ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۲۹۸/۱۴

آغاز: برابر؛ انجام: اصل وجود حلال مطلق است، و معرفت کنه او حرام مطلق. والسلام.

خط: نستعلیق، کا: شیخ السلام بن حسین بن علی کاتب، تا: غره ذیحجه ۸۶۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: کاغذ سبز منقش، ۴ گ (۱۰۹-۱۱۳ پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۳/۶×۱۶/۲ سم [ف: ۸-۲۶۹] و [ف: ۴-۶۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۷۲/۱۲

خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: ۱۰۶۶ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۳۳ سطر (۲۰×۹)، اندازه: ۲۴×۱۳ سم [سنا: ف: ۱-۲۰۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۰۳/۱۲

خط: نستعلیق تحریری، کا: خدارحم بن خداکرم بروجردی، تا: ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج قهوه ای، مجدول، ۴ ص (۵۷-۶۰)، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۱۵ سم [ف: ۳۲-۳۱۰]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۶۴/۶۰

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: فرنگی، ۴ ص (۸۶۷-۸۷۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۹/۵ سم [ف: ۳-۵۲۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۱۱۹/۱۲

خط: نسخ ریز، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن، تا: ۱۲۶۴ق، ۳ ص (۱۷۴-۱۷۶)، ۲۹ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۳۲×۱۹/۵ سم [ف: ۳۲-۱۴۸]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۰/۱۴ عکسی

نسخه اصل: کتابخانه آستان قدس شماره ۵۷۷۰ [این شماره مجموعه ای از آثار شاه نعمه الله است که این رساله در ضمن آن معرفی نشده]؛ خط: نسخ، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی همدانی، تا: سلخ رمضان ۱۲۶۴ق؛ جلد: کالینکور مشکی، ۳ گ

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

۱۳۹۰/۲۰۱۳ جمهوری اسلامی ایران؛ استاد و کتابخانه ملی